

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Ida Marén
Utredare

TJÄNSTESKRIVELSE

2018-05-24

1 (6)

Diarienummer

2018/SN 0104

Socialnämnden

Svar på motion om träffpunkter för personer med funktionsnedsättning

Förslag till beslut

Socialnämndens förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

- Motionen avslås.

Socialförvaltningen

Magnus Lublin
Förvaltningschef

Gunny Bäckström
Stabschef

Sammanfattning

Socialdemokraterna Anita Mattsson, Carl Johan Karlson, Beatrice Rubeling och Eija Rätty har lämnat in en motion till kommunfullmäktige¹ om träffpunkter för personer med funktionsnedsättning. Motionen remitterades av

---

¹ Kommunfullmäktige 2018-02-22

kommunstyrelsen till socialnämnden. Motionen har även remitterats till kommunala funktionshindersrådet.

Motionärerna skriver att det är av vikt att samhället aktivt arbetar med att hitta forum, möjligheter och sammanhang där personer med funktionsnedsättning kan känna sig hemma. Både genom att inkluderas i normativa gemenskaper men också i forum ämnade för dessa personer. Ett sådant forum är träffpunkter riktade mot målgruppen.

Socialförvaltningen har inför besvarandet av motionen inhämtat kommentarer från Utvecklingsförvaltningen som ansvarar för kommunens utbud inom kultur och fritid.

Socialnämnden föreslår att motionen avslås.

Beskrivning av ärendet

Socialdemokraterna Anita Mattsson, Carl Johan Karlson, Beatrice Rubeling och Eija Rätty har lämnat in en motion till kommunfullmäktige² om träffpunkter för personer med funktionsnedsättning. Motionen remitterades av kommunstyrelsen till socialnämnden. Motionen har även remitterats till kommunala funktionshindersrådet.

Motionärerna skriver att det är av vikt att samhället aktivt arbetar med att hitta forum, möjligheter och sammanhang där personer med funktionsnedsättning kan känna sig hemma. Både genom att inkluderas i normativa gemenskaper men också i forum ämnade för dessa personer. Ett sådant forum är träffpunkter riktade mot målgruppen.

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning

En funktionsnedsättning kan uppstå till följd av sjukdom eller annat tillstånd eller till följd av en medfödd eller förvärvad skada. Sådana sjukdomar, tillstånd eller skador kan vara av bestående eller av övergående natur.³

---

² Kommunfullmäktige 2018-02-22

³ Socialstyrelsens termbank

Enligt socialtjänstlagen (SoL) 1 kap 1 § ska socialtjänsten främja människornas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Vidare ska socialnämnden verka för att människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra.⁴

I lag (1993:387) om stöd och särskilt stöd för vissa funktionshindrade (LSS) anges i 15 § punkt 5 att det till kommunens uppgifter hör att verka för att det allmänna fritids- och kulturutbudet blir tillgängligt för personer som anges i 1 §, det vill säga personer inom personkrets 1-3, som lagen omfattar.

Olika funktionsnedsättningar medför olika behov av anpassningar för att kunna delta och leva som andra. För att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i olika sociala aktiviteter krävs ofta insatser och resurser såsom färdtjänstresor, ledsagare, större ledartäthet eller tillgång till stödpersoner, tillgång till fritidshjälpmedel m.m. Till socialtjänstens uppgifter hör att ge stöd och service för att möjliggöra att personer med funktionsnedsättningar, utifrån sina individuella förutsättningar, kan delta och leva som andra. Personer som har behov av ledsagning, ska till exempel få tillgång till det i den utsträckning de har rätt till.

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning inom socialförvaltningen utgår från SoL eller/och LSS och riktar sig i första hand till personer som själva (eller med företrädare) ansöker om en insats. Många personer med funktionsnedsättning klarar sig bra utan insats från kommunen och har av den anledningen inte kontakt med socialtjänsten.

Kommunens mål

När det gäller fritid, aktiviteter och mötesplatser för kommunens invånare är det primärt utvecklingsförvaltningen och kultur- och fritidsnämnden som ansvarar för att tillgodose och anpassa tillgången utifrån medborgarnas olika förutsättningar, behov och önskemål och att erbjuda ett utbud som alla kan ta del av.

---

⁴ 5 kap 7 § SoL

I kommunplanen under verksamhetsområde Kultur och Fritid beskrivs att verksamheten arbetar för att förbättra fritids- och kulturutbudet för personer med funktionsnedsättning. I Kultur- och fritidsnämndens nämndplan 2018 framgår att ”Ett av årets prioriterade områden är utvecklingen av flexibla mötesplatser som kan användas för olika verksamheter. I Östra Tyresö behövs en flexibel mötesplats för flera olika aktiviteter och målgrupper.” Detta är under pågående utredning.

I socialnämndens nämndplan 2018 beskrivs att ”människor med funktionsnedsättningar har rätt till ett liv på lika villkor som andra. De hinder som en medborgare med en funktionsnedsättning begränsas av ska därför avhjälpas, där så är möjligt. Alla medborgare ska ha möjligheter att välja sitt boende, ha en givande fritid och delta i arbetslivet.”

Träffpunkter för personer med funktionsnedsättning idag

I kommunen finns mötesplatser som är öppna för alla kommunens medborgare såsom bibliotek, fritidsgårdar, föreningslokaler och idrottsanläggningar. Ibland anordnas aktiviteter riktade till specifika målgrupper.

En träffpunkt kan definieras som en öppen mötesplats med möjlighet till en del öppna aktiviteter. På Bergfotens fritidsgård i Tyresö erbjuds kvällsverksamhet för ungdomar och vuxna med funktionsvariationer. På Bergfoten kan man bland annat fika, lyssna på musik, spela spel eller kommunicera med vänner över nätet. Bergfoten erbjuder också grupper och lag inom musik och idrott.

Fritidsnätet är en relativt ny webbtjänst som samlar ett stort fritidsutbud (mötesplatser och träffpunkter inkluderade) för barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning i Stockholms län. Personer med funktionsnedsättning i Tyresö kan via Fritidsnätet sortera fram fritidsaktiviteter, mötesplatser och träffpunkter utifrån intresse, behov och ålder. I Fritidsnätet samverkar 17 kommuner i Stockholmsregionen samt Habilitering & Hälsa, som hör till Stockholms läns landsting.

Inom socialtjänstens område finns ett antal idéburna organisationer som gör värdefulla insatser för medmänniskor och som är viktiga komplement till socialtjänsten. Flera är intresseorganisationer som anordnar mötesplatser och

aktiviteter i Tyresö och riktar sig till personer med olika funktionsnedsättningar. Socialnämnden har ett årligt anslag i sin budget att dela ut till idéburna organisationer som kompletterar socialtjänstens åtaganden. Det ekonomiska stödet delas ut efter de riktlinjer som socialnämnden fastställt.

Information och tillgänglighet

Det är av stor vikt att det informationsmaterial som utformas när det gäller aktiviteter och det sociala utbudet i Tyresö är tillgängligt för alla som ska kunna ta del av det. Information på hemsidan ska vara lätt att hitta och all information bör vara lättbegriplig. Kontaktuppgifter till verksamheter eller organisationer som anordnar aktiviteter generellt, eller som har en specifik målgrupp (idéburna organisationer) finns på Tyresös hemsida. Det är också viktigt att informera om den fysiska tillgängligheten. Tyresö kommun har tagit fram en tillgänglighetshandbok som ger förvaltningar, entreprenörer och byggherrar anvisningar hur vi ska skapa ett Tyresö tillgängligt för alla, oavsett funktionsförmåga. Av handboken framgår bland annat att Boverket använder begreppet god samhällstillgänglighet som innebär möjlighet att ta del av samhället fysiskt, socialt, psykologiskt och organisatoriskt.

På samma sätt ansvarar kommunen för att leva upp till gällande föreskrifter kring utrymmen som allmänheten har tillgång till genom att tillgängliggöra publika lokaler och allmänna platser (som utgör sociala mötesplatser) för alla att vistas i.

Socialförvaltningens synpunkter

Olika funktionsnedsättningar medför olika behov av anpassningar för att kunna delta och leva som andra. Till socialtjänstens uppgifter hör att genom insatser i form av stöd och service verka för att människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra.

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning inom socialförvaltningen utgår från SoL eller/och LSS och riktar sig i första hand till personer som själva (eller med företrädare) ansöker om en insats. Många personer med funktionsnedsättning klarar sig bra utan insats från kommunen och har av den anledningen inte kontakt med socialtjänsten.

Personer med funktionsnedsättning har någon form av nedsatt förmåga att fungera fysiskt, psykiskt eller intellektuellt. Det kan handla om syn-, hörsel-, rörelsenedsättning, medicinsk (t.ex. allergi) eller kognitiv nedsättning, det kan vara i olika grad och påverka livet olika mycket. Personlighet och intresse är dock lika skiftande hos personer med funktionsnedsättningar som hos alla andra varför det är en utmaning att skapa mötesplatser där alla kan känna sig hemma i samma utsträckning. Att hänvisa personer till särskilda miljöer eller mötesplatser enbart med utgångspunkt i personens funktionsnedsättning kan betraktas selekterande av personer som avviker från normen. Ett inkluderande alternativ är att utgå från individen och skapa mötesplatser utifrån intresseområde med målsättningen att det ordinarie fritidsutbudet och mötesplatser i samhället ska göras tillgängligt för alla medborgare så långt det är möjligt.

Det är viktigt att kommunen aktivt arbetar med att tillgängliggöra sociala ytor och naturliga mötesplatser i kommunen för att möjliggöra olika forum och sammanhang som inkluderar personer med olika typer av funktionsnedsättningar att ta del av och känna sig hemma i. Detta ligger dock inte inom socialnämndens ansvarsområde.